Folket paa den ene Side ønskede Civilægteskabets Indførelse, medens Pavehoffet, som Regjeringen troede at maatte tage Hensyn til, af al Magt satte sig derimod. Cavour blev kaldt op paa Slottet og modtog det Hverv, at danne et Ministerium. Han overtog Forsædet og Finantsportefeuillen, med hvilken han kort derpaa tillige forbandt Udenrigsportefeuillen. Senere overtog han ogsaa Indenrigsministeriet og gav saaledes paa en Maade sine Modstandere Ret til at kalde ham Omnibus-Ministeren. Dette Ministerium af 4de November 1852 har med en eneste kortvarig Afbrydelse bestaaet indtil det nærværende Øieblik, og i hele den Tid har Cavour været Sjælen i Sardiniens udenlandske og indenlandske Politik.

Man ventede af ham, at han strax skulde have indført Civilægteskabet, men medens han med al Kraft søgte at ophjelpe Landets materielle Velvære, var han klog nok til at oppebie en gunstigere Leilighed, førend han vovede at trodse Kirkens Overhoved. Frankrig stod dengang paa en god Fod med Pavestolen, og der maatte tages saameget desto større Hensyn til denne Nabo, fordi alle de andre Stormagter, med Undtagelse af det fjerne og upaalidelige England, misbilligede Sardiniens Politik. Cavour ventede derfor, indtil Forholdene bleve gunstigere, og han kom ikke til at vente længe. Vestmagterne understøttede Porten mod Ruslands Overgreb og søgte overalt at forskaffe sig Forbundsfæller. Det kan ikke betvivles, at det fjendtlige Sindelag, som Østerrig stedse lagde for Dagen mod Hoffet i Turin, har været en stærk Bevægegrund for Sardinien til at slutte sig til den fransk-engelske Alliance. Lord Clarendon henvendte sig først i en fortrolig Skrivelse og derpaa officielt til Grev Cavour for at bestemme ham, og efter at han havde raadført sig med en Mængde høiere Officerer, for at erfare, hvorledes Stemningen i Armeen var, sluttedes den 26de Januar 1855 en Alliancetractat mellem Piemont paa den ene Side og Frankrig og England paa den anden Side, i Kraft af hvilken Piemont skulde stille et 15,000 Mand stærkt Contingent, der dog under Krigen blev forstærket med 10,000 Mand, og som skulde anføres af General Lamarmora. En finantsiel og militair Overeenskomst, der sikkrede Sardinien et Laan paa 25 Millioner af den engelske Krone og fri Troppetransport paa engelske Skibe, fuldstændiggjorde Alliancetractaten. Denne Hær beeltog med Tapperhed i Kampen ved Sebastopol og vandt sig Laurbær i Slaget ved Tschernaja. De 25 Millioner kunne betragtes som den første Indsats i det høie Spil, hvortil Grev Cavour havde udkastet Planen, og Gevinsten var i Sandhed tilokkende, det gjaldt ikke om mindre, end om at hæve Piemont til en Stormagt, frigjøre Italien og erhverve Hovedindflydelsen i dette Land i Østerrigs Sted!

Stærk ved denne Alliance vovede Cavour at foretage et endnu mere fjendtligt Skridt mod Rom. Han foreslog at ophæve alle Klostre, der hverken beskæftigede sig med Opdragelsen eller med Sygepleien, og uagtet Parlamentet antog Forslaget i en lidt mildere Form, var Resultatet dog, at 334 Klostre bleve ophævede. Pengemidlerne bleve fornemmeligen benyttede til at forbedre Præsternes Kaar, og denne kloge Forholdsregel, hvorved Regjeringen vandt den talrigste Deel af Geistligheden for sig, brød Kirkens Modstand, saa at Klosterloven blev gjennemført, uden at Biskoppernes Agitation forstyrrede Landets Rolighed.

Ved Fredsslutningen høstede Sardinien, hvad Grev Cavour havde faaet paa Krim. Den lille Stat paa 1372 Ovadratmile og med henved fem Millioner Indbyggere fik Plads blandt Stormagterne, og Cavour fik Lov til at optræde som hele Italiens Repræsentant i det store europæiske Raad. Da han med Frankrigs og Englands Gesandters umiskjendelige Bifald talte om „Italiens Smertensskrig" og rettede de alvorligste Anklager mod de andre italienske Regenter, kunde selv de mest Nærsynede see, i hvor høi en Grad Sardiniens Stilling til de toneangivende Magter havde forbedret sig, og hvor klogt Cavour forstod at benytte de gunstige Omstændigheder. Kort Tid derefter sluttede en tredie Stormagt: Rusland, sig til Sardiniens Velyndere. Cavour kjendte det Fjendskab, som Rusland nærede til Østerrig, han vidste, at han allerede som Østerrigs Uven kunde gjøre Regning paa Bistand af Hoffet i St. Petersborg, men han kom tillige den russiske Regjering imøde ved at overlade den Villafranca og saaledes opfylde dens alt længe nærede Ønske om at komme i Besiddelse af en Havn ved Middelhavet.

Efter Tilbagekomsten fra Congressen i Paris sluttede de frisindede Partier i Italien sig endnu nærmere til Cavours Politik. Dette viste man ham paa enhver Maade, ved at slaae Medailler til hans Ære, ved Takadresser, ved at sende Deputationer til ham og ved at samle Pengebidrag, der skulde anvendes til at kjøbe hundrede Kanoner til Fæstningen Alessandria. I den Beretning til Parlamentet, som Cavour aflagde efter sin Tilbagekomst, sagde han: „Det er vel sandt, at vi ikke have opnaaet store Resultater med Hensyn til det italienske Spørgsmaal, men vi have imidlertid efter min Mening opnaaet to Ting, hvis Vigtighed Ingen kan benægte. Det er nemlig dog engang lykkedes os, at henlede de europæiske Magters Opmærksomhed paa de ulykkelige Forhold i Italien, og vi have ikke havt fanatiske Revolutionsmænd, lidenskabelige Journalister og Partimænd for os, men de første Stormagters Repræsentanter, Statsmænd, der styre Riger og ere vante til at følge Fornuftens rolige Stemme og ikke Haabets Indskydelser . . . Den anden Fordeel, som vi have opnaaet, er, at de samme Magter ere blevne enige om at afgive den Erklæring, at det ikke blot er nødvendigt for Italien, men for hele Europa, at der anvendes virksomme Lægemidler til at lindre de Lidelser, under hvilke vort herlige Fædreland sukker."

Det eneste Parti, der ikke i Sardinien vilde see Kjernen til et frit og uafhængigt Italien, vare Mazzinisterne. Ved det Opstandsforsøg, der fandt Sted den 29de Juni 1857 i Genua, var Mazzini selv tilstede, og Cavour forstod strax at drage Fordeel af dette affindige Foretagende. Det sardinske Dampskib „Cagliari", der førte en Deel af de Sammensvorne til den kalabriske Kyst, blev opbragt af den neapolitanske Regjering. Idet han forlangte dette Skibs Tilbagegivelse, talte han høit og lydeligt om de øvrige italienske Fyrsters despotiske Regimente og fremstillede sig for Italienerne som Symbolet paa en bedre Fremtid. Jo mere haardnakket Kong Ferdinand II nægtede at udlevere „Cagliari", desto længer kunde Cavour vedligeholde Gjæringen. Man seer saaledes, at hans Fjender paa begge Sider, baade Mazzinisterne og Reactionen, bidroge til at fremme hans Planer.

Omtrent et Aar efter Afholdelsen af Congressen i Paris kom det til et fuldstændigt Brud mellem Hofferne i Turin og Wien. Grev Cavour havde alt tidligere i et lidenskabeligt Sprog givet Østerrig Skyld for Italiens ulykkelige Tilstand; men Folkets Demonstrationer til Gunst for Piemont, da Keiseren af Østerrig, fulgt af sin Gemalinde, besøgte de italienske Provindser, vakte den største Misfornøielse ved det keiserlige Hof. Grev Buol beklagede sig i en Note bitterlig over den sardinske Presses fjendtlige Holdning, og da han ikke følte sig tilfredsstillet ved Grev Cavours Svar, fik det østerrigske Gesandtskab Befaling til at forlade Turin. Men dette Skridt gjorde ikke noget dybt Indtryk paa Cavour, da Spændingen mellem Østerrig og Frankrig paa samme Tid aabenbarede sig mere og mere, og han forsømte ikke at drage Fordeel deraf. Spørgsmaalene om Montenegro, Skibsfarten paa Donau, Donaufyrstendømmerne og den serbiske Bevægelse udvidede Kløften mellem Østerrig og Frankrig, indtil omsider Nytaarsdagen 1859 forkyndte Verden, at de Franskes Keiser nærede et fjendtligt Sindelag mod Østerrig; hans bekjendte Ord til Baron Hübner gjenlød over hele Europa og fremkaldte den største Bevægelse overalt i Italien. I Mailand, Venedig og flere Stæder afløste den ene Folkedemonstration mod det østerrigske Herredømme den anden.

Men da Kong Victor Emanuel i sin Throntale erklærede, at han ikke var døv for det Smertensskrig, der lød fra saamange Dele af Italien, og at han, stærk ved den herskende Enighed og i Tillid til sin gode Ret, oppebiede det guddommelige Forsyns Beslutninger, da mange tusinde Patrioter fra Lombardiet og de øvrige italienske Stater tiljublede ham Bifald, besvarede den østerrigske Regjering denne Tale med at sende Tropper til det lombardisk-venetianske Kongerige. Endnu medens disse Tropper befandt sig paa Marchen, overraskedes Verden ved en ny politisk Begivenhed, der vidnede om, hvor intim den fransk-sardinske Alliance var; Prinds Napoleon blev forlovet og kort Tid derefter formælet med Prindsesse Clothilde, Kongens Datter. Imidlertid fulgte Grev Cavour uafladelig sin Modstanders Bevægelser; i Casale oprettedes en forskandset Leir til 30,000 Mand, for at beskytte den af Po dannede Linie, og samtidig dermed afsendte han en Rundskrivelse til alle europæiske Hoffer for at udvikle Motiverne til Sardiniens Optræden, en Rundskrivelse, der betragtes som et diplomatisk Mesterstykke.

Den sardinske Minister slog tidligere løs, end de Franskes Keiser. Førend der endnu var vexlet et eneste Skud ved Po, havde allerede Toscana og Modena erklæret sig til Gunst for Piemont. Hvorsomhelst Østerrigerne rømmede et Landskab eller en Stad i Nord- og Mellem-Italien, overtog en af Cavours Agenter Magten. Napoleons Program, i hvilket han talte om et ligefra Alperne og det adriatiske Hav frigjort Italien, var aldeles i Cavours Stil. Slagene ved Magenta og Solferino vare et Vidnesbyrd om Muligheden af at sætte dette Program igjennem, men ved Freden til Villafranca synes Keiseren paa egen Haand at have forandret det. Denne Fred er i mere end een Henseende en Gaade, men Cavours Udtrædelse af Cabinettet var i ethvert Tilfælde en Følge deraf. Nogle paastaae, at Napoleon III sluttede saa hurtigt Fred, fordi han følte sig overslødet af den italienske Bevægelse og ikke vilde lade sig tage paa Slæbetouget af Cavour. Andre Politikere, der troe at være mere skarpsindige, paastaae, at Freden til Villafranca, Cavours Tilbagetrædelse og Conferencerne i Zürich kun var et i Forveien aftalt Spil, for at give hele Sagen det Udseende, at Keiseren ikke vilde gaae saa vidt, som Cavour ønskede, samt for at forberede Savoiens og Nizzas alt paa den Tid tilsigtede Afstaaelse.

Uagtet Italien endnu ikke er blevet frit, er Sardinien dog gaaet ud af Kampen som en Magt af anden Rang, medens det alt berørte Spørgsmaal om Savoiens og Nizzas Afstaaelse til Frankrig, som ved Schweitz's Protest er blevet endnu mere indviklet, staaer paa Diplomatiens Dagsorden og kun flygtigt kan berøres her for ikke at komme ind i Døgnpolitikens Malstrøm. Den 18de Januar 1860 blev Cavour atter stillet i Spidsen for det sardinske Ministerium, og han udfærdigede strax en Rundskrivelse til de europæiske Hoffer, hvori han udviklede Nødvendigheden af, at hans Konge samtykkede i at regjere over de italienske Stater, der ønskede at dele Skjebne med Sardinien.

Grev Cavour forener en energisk Villie og utrættelig Arbeidsomhed med overordentlig store Aandsevner. Han bestyrer ikke blot en Mængde forskjellige Embeder, men tillige en Privatformue paa 20 Millioner, som især er anlagt i industrielle og landøkonomiske Foretagender. Han er ikke i Besiddelse af nogen overordentlig Veltalenhed, men han forstaaer fortræffeligt at udvikle enhver Sag, har altid et Svar paa rede Haand, og dette Svar er ligesaa vittigt, bidende og skarpt, som Thiers'. Hans Væsen og hele Optræden er ikke aristokratisk, medens hans fine, ironiske Smil dog forraader Verdensmanden, endnu førend han har sagt et eneste Ord. Han besvarer sjeldent en enkelt Talers Angreb; først naar hele Oppositionen har yttret sig, reiser han sig for at forsvare sine Forslag og imødegaaer alle de reiste Indvendinger samtidigt. Hans Tale henriver aldrig Tilhørerne, men den forskaffer ham Tilhængere og nødsager Enhver til at følge ham med spændt Opmærksomhed. Han er begavet med en saa overordentlig stærk Hukommelse, at han ofte taler i tre til fire Timer om de vanskeligste oekonomiske og finantsielle Spørgsmaal og fremfører en Mængde Talstørrelser og statistiske Oplysninger uden at have opskrevet det Ringeste.

I den indre Politik betragter Grev Cavour borgerlig Frihed, Folkets Vel og Statssikkerheden som identiske Begreber. Han forsvarer denne Frihed som en praktisk Nødvendighed, og i det monarkiske Repræsentativsystem seer han et Mønster paa den moderne Culturstat, fordi det tager størst Hensyn til Alles Interesser og Velfærd. Hvis Cavour er ærgjerrig, har han i fuldeste Maal faaet denne Lidenskab tilfredsstillet. Italienerne tilbede ham, hele Verden kjender hans Navn, og om det end undertiden nævnes med Forbittrelse, saa vidner dog hans Modstanderes Had om, at de erkjende hans Betydning. Har Fædrelandskjærlighed derimod været hans eneste Drivfjeder, saa kan han med ikke mindre Stolthed see tilbage paa sin Løbebane. Sardinien var en lille, i Støvet traadt Stat, da han greb Roret; han har gjort det stærkt og mægtigt, og da Lykken begunstiger den Dristige, er det ingenlunde usandsynligt, at han engang under gunstige Forhold udfører Napoleon den Tredies Program, saa at hele Italien vil have ham at takke for sin Befrielse.

M.

Ugens Politik.

Den forløbne Uge har været saa fattig paa politiske Begivenheder, at en Brochure af den bekjendte Publicist, Herr Edmond About, har været istand til at vække temmelig megen Opsigt. Det er et phantastisk Arbeide, i hvilket det har behaget Forfatteren at lave et nyt Kaart over Europa overeensstemmende med Nationaliteterne. Sultanen og Paven blive afsatte; hiin drager til Mekka og denne til Jerusalem; Rusland tager det asiatiske Tyrki og England Ægypten, men afstaaer Gibraltar, Malta og Corfu; alle de italienske Stater forene sig, Polen og Ungarn gjenoprettes som selvstændige Riger, Preussen arronderer sig i Tydskland. Ugunstigst behandlet bliver Østerrig, som slet ikke faaer Noget, og Frankrig, som er uegennyttigt nok til at afslaae Belgien og Rhingrændserne. Man kan ikke forstaae, at Regjeringsbladene have havt meget travlt med at desavouere denne Brochure, og den eneste Grund dertil maa være, at det har været en almindelig Mening, at Forfatteren i sine tidligere politiske Arbeider er bleven inspireret af Regjeringen.

Den Skrivelse, ved hvilken Keiseren af Østerrig har udnævnt General Benedek til Gouverneur i Ungarn og tilkjendegivet, hvilke Forandringer der skal foregaae i denne Deel af Keiserriget, maa have kostet ham stor Overvindelse at affatte. Tiderne maae i Sandhed være trange, naar Keiser Franz Joseph opgiver den Tanke, at Østerrig kun kan regjere ved Hjelp af et tydsk Bureaukrati. Tilstanden i Ungarn maa have været saaledes, at Cabinettet i Wien ikke havde noget Valg, og Begivenhederne have stadfæstet den Paastand, at Ungarn ikke længer kunde blive underkuet, efterat Krigen i Italien havde opflammet Ungarernes Haab og aabenbaret Østerrigs Svaghed. Det foretagne Skridt maa, hvis Regjeringen er ærlig, have tilsølge, at ikke blot Ungarns, men hele Rigets Forfatning bliver forandret. Den bureaukratiske Inddeling og hele det bureaukratiske Maskineri i Ungarn nedbrydes, og den Mængde fremmede Embedsmænd, som tyranniserede Landet, ville blive fjernede. De, der ikke kjende Forholdene, ville antage, at de gjorte Indrømmelser ere mindre, end det i Virkeligheden er Tilfældet. Det synes ikke at have stort at betyde, naar man siger, at Provindsialraadene skulle gjenoprettes, og at der derpaa skal foretages de fornødne Skridt til en Landdags Sammenkaldelse. Men i Virkeligheden var det disse Provindsialraad og ikke Landdagen, der afgave Hovedgarantien for Ungarns tidligere Uafhængighed. Regjeringens Forordninger bleve kun udførte ved Hjelp af Provindsialraadene. Ethvert af disse Raad kunde nægte at sætte Forordningen i Kraft under det Paaskud, at de stode i Strid med Rigets Grundlov. Ethvert Raad havde Ret til at drøfte Landets almindelige Anliggender og træde i Forbindelse med de andre Raad eller med Landdagene. De valgte ligeledes Deputerede til Landdagen, saa at denne i den strengeste Betydning af Ordet var en Afsødning af Provindsialraadene. Deres Gjenoprettelse er derfor et aldeles nødvendigt foreløbigt Skridt, naar man vil gjenoprette Landdagen. Det er imidlertid høist sandsynligt, at Ungarerne kun ville betragte de dem gjorte Indrømmelser med stor Mistillid, ikke fordi de mene, at de dem lovede Forandringer ere ubetydelige, men fordi de ikke troe paa deres Iværksættelse. De østerrigske Løfter staae intetsteds i høi Cours, og en sørgelig Erfaring har lært Ungarerne, at de ofte ikke engang ere saameget værd, som det Papir, hvorpaa de skrives. Men for saa vidt som man kan stole paa Løfter, er Løftet om at gjenoprette Provindsial-